

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quid sit votum. punct. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

TRACTATVS XV.

VIRTUTIS RELIGIONIS,

QVI EST DE VOTO.

VOTUM, sicut & Iuramentum ad virtutem Religionis pertinere, in comperto est apud omnes. Quod quā ratione contingat, in sequentibus explicabimus. Votum aliquam cum Iuramento habet similitudinem. Ve constat ex iis, quæ superiori Tractatu dicta sunt. Fāque de causa explicata essentia Iuramenti, voti naturam pergitus explicare. Duplēcē dīputationem hic Tractatus continebit. Prima agit de illius essentia, & obligatione. Secunda de illius dissolutione.

DISPUTATIO I.

De essentia voti & illius obligatione.

P V N C T V M . I.

Quid sit votum.

S V M M A R I V M .

1. Apponuntur variae significations voti.
2. Votum in significacione propria assumptum definitur.
3. Quae sit differentia inter votum & promissione homini factam.
4. Ex actū intellectus & voluntatis constat votum.

Si nomen voti spectemus; æquicolum est: Duplēcē enim habet significationem. Significat namque voluntatem, seu desiderium aliquis boni honesti obtinendi. Iuxta illud Plinij epist. 45. Hanc ego vitam voto & cogitatione praefumo; id est, hanc ego vitam opto, & cogitatione praefero; & illud Proverbi. 31. Qui dilecte mihi, quid dilecte ater mei; quid dilecte votorum meorum, in quem nianum (ut air Theodorus Peltanus) omnia mea desideria, & vora & studia tendunt. Hinc certum est, voti compotem dici eum qui desiderium suum affectus est; et quæ tem pro voto succedere, si pro desiderio succedat. Deinde presul & propriū votum significat promissione Deo factam & inducentem obligationem. Conitar ex illo Ciceron. 3. de natura Deor. Nonne animaduertis ex hoc tabellis pīctis, quam multæ votis vīn temp̄statis effugient? Et t. de legibus. Diligentia votorum satis in lege dicta est; ac voti sponso quo obligamus Deo; poterō velio violata religionis iustitia excusatōnē non habet. Idem manifeste liquet ex facili literis Deuteronom. 23. inquit Tex- tū. Cum votum votoris Domino Deo tuo, non tardabis edere; quia requiri illud Dominus Deus tuus; & si mortatus fueris, reputabitib⁹ in peccatum. Si nolueris polliceri (id est vovere) absque peccato eris. Quod autem semel egressum est de labiis tuis, obseruabis, & facies, sicut promisisti Domino Deo tuo; & Numeri. 30. Ibi cum te voto oblinxerit &c. & Ecclesi. 5. Si quid vovisti Deo; ne moreris reddere; duplēcē enim ei infidelis, & stulta promissio. Ex hac posteriori significacione vīpote magis propria orum habuit prima significatio vt bene Ambrosius Calpénus adiutavit, verbo votum. Cum enim ea, quæ magnopere desideravimus, adhibitis votis à Deo petete solemus. Factum est, vt vota accipiamus pro opariis. Sed est translatatio significatio, & aliena à praesenti instruere. In praesenti ergo votum sumitur pro promissione Deo facta.

^{2.} Sic sumptum votum definitur communiter à Doctori Ferd. à Castro. Summa Mor. Pars III.

bus, vt si promissio deliberata, & spontanea Deo facta de meliori bono. Priora verba ponuntur loco generis. Quia medit illis votum conuenit cum promissione homini facta. Ab illa vero distinguitur, ex eo quid fieri Deo; & quid fieri de meliorib⁹. Si colligitur ex Diuo Thoma. 2. 2. quæst. 2. art. 1. conclusione & traditur expressè leg. 1. tit. 8. parvita 1. Ibi voto tanto quire dezir como promissa que homo facit à Dīo. Gregor. Lopez ibi Abbas exterque Doctores in capitularium de voto, Silvester extenque summittit verbo votum. Nauar. c. 12. n. 24. Ioan. Gutier. lib. 2. canoniarum quæst. c. 22. num. 1. Azor. 1. parte institutionum moralium. lib. 1. c. 12. alías 13. q. 1. & 5gg. Lessius lib. 2. c. 40. dub. 1. in principio. Suarez tom. 2. de Religione tract. 6. de voto in proximio & in principio. Gieg. de Valencia tom. 3. disp. 6. q. 6. partita 1. Sanchez lib. 4. in Decalog. c. 1. num. 1. Bonac. tom. 2. art. 4. q. 2. de voto partit. 1. & alijs. Qui ex supradicta definitione colligunt, ad votum quinque requiri. Primum deliberationem, hoc est, libitatem. Secundum; propositum, id est voluntatem vovendi. Tertiū; promissione, id est ipsam voluntarii determinatio- nē. Quartū; vt Deo fieri promissio. Quintū; vt fieri de meliori bono. Quas conditiones in sequentibus explicabimus.

3. Debēs tamen aduertere, hanc esse differentiam inter promissione homini factam, & eam, quæ Deo, quaque voti ratione habet. Quod promissio homini facta necessariō indiger verbis seu nūribus, quibus sufficienter explicetur; quia alias acceptati ab hominibus non potest. At promissio Deo facta hac explicatio non indiget; quia Deo omnia sunt mani- festa. Sic S. Thom. dicta q. 88. art. 1. Abbas in c. literar. n. 2. de voto. Nauar. c. 12. num. 26. Ioan. Gutier. lib. 2. canonico. q. 1. 2. n. 3. Azor. lib. 1. c. 12. q. 1. & 7. Sanchez lib. 4. c. 1. n. 44. & omnes.

4. Quod si inquiras, quo actu, an intellectus, an voluntatis, votum compleatur. Breuiter respondeo; vtroque actu, & intellectus, & voluntatis completi; sed præcipue voluntatis. Ad votum namque præcedit expressa, vel tacita cognitio de voti natura, & essentia. Illiusque conuenientia, quia absque hac cognitione voluntas; nec se mouere potest, nec suscepere obligationem. Sed hac cognitione polita si voluntas se determinat ad vovendum, verbi gratia, castitatem, hoc actu vovet, & promittit; vobis, ex nunc Deo obligatum esse, ad castitatem seruandum. In quo actu formalis voti ratio consiliatur. Nam cum illa voluntas efficax sit, & in Deum relata, ipsique cognita, necessariō obligationem pari, quod si post hanc voluntatem locutio in intellectu seu veribus succedat, quæ hac voluntas explicetur, id ad excitamentum fervoris, & non ad voti essentiam, & valorem, spectato iure naturæ, pertinet; Sic latissime docet Suarez. tom. 2. de Relig. tract. 6. de voto lib. 1. c. 13. per votum faciat Agor. 1. p. lib. 1. cap. 12. quæst. 8.